

TOPPMØTE: Hun har nettopp kommet hjem fra kirketoppmøte for forfulgte kristne i Albania. Nå etterlyser Berit Hagen Agøy større norsk engasjement.

Kari Fure karifure@ddagen.no

KIRKETOPPMØTE OM FORFULGTE
Fakta
Hele bredden av internasjonal kristenhet var 1.-5. november samlet i Tirana i Albania for å diskutere temaet «Diskriminering, forfølgelse, martyrium: Å følge Kristus i dags».

Møtet var et samarbeid mellom Vatikanet, Den evangeliske verdensallianse, Kirkenes verdensråd, Pinsevennenes Globale fellesskap og Global Christian Forum.

– Det bunner i ulike mäter å om-tale saken på, men har vært svært frustrerende. Hos oss er arbeidet for trosfrihet og situasjonen i Midtosten hovedprioritet.

Når vi vet at kristne mistet livet for sin tro andre steder i verden, blir mye av det vi driver med i Norge smått, sier Hagen Agøy, som er generalsekretær i Mellomkirkelig råd – Den norske kirkes «utenriksdepartement».

Torsdag har Norges Kristne Råd, samarbeidsorganet for de fleste norske kirkesamfunn, styremøte. Her har Hagen Agøy varslet at hun vil ta ordet.

– Vi må få til et tettere samarbeid i norsk kristenhetsforfølgelseskristne, sier hun og uttrykker frustrasjon over at Mellomkirkeleg råd ofte er blitt kritisert for ikke å bry seg om slik forfølgelse.

BER OM TILGIVELSE

At man klarer å få til en historisk bred samling, opplevdes i seg selv som en milepæl. Det er også oppsiktsekkende at de ulike aktørene i slutterklaeringen fra møtet har om tilgivelse fordi de tidligere har forfulgt hverandre.

– Dette uttrykker en vilje til å se og snakke om at man selv har gjort mye galt. Det planlegges nå en ny, internasjonal konferanse om proselytisme. Dette viser at man ønsker å gå videre med denne problematikken, sier Hagen Agøy.

Hun forteller at det gjorde dypt inntrykk å høre fortellinger fra personer som hadde opplevd å bli kidnappet og fysisk angrepet, og om menigheter som går i oppløsning fordi medlemmene emigrerer.

– Flere prester uttrykte dypt forvirrelse. Devil så gjerne oppfordre medlemmene til å bli værende, men det er svært vanskelig å si til folk som er utsatt for dødsfare at de ikke skal reise. Dette er mennesker som står i eksremt vanskelig valg.

BEVISSTSGJØRING
Generalsekretæren opplevde at

ALVORLIG: – Diskriminering og forfølgelse av kristne øker, ikke minst i Midtøsten. Situasjonen er svært alvorlig, sier Berit Hagen Agøy, generalsekretær i Mellomkirkeleg råd.
Foto: Terje Bendiksby, NTB Scanpix

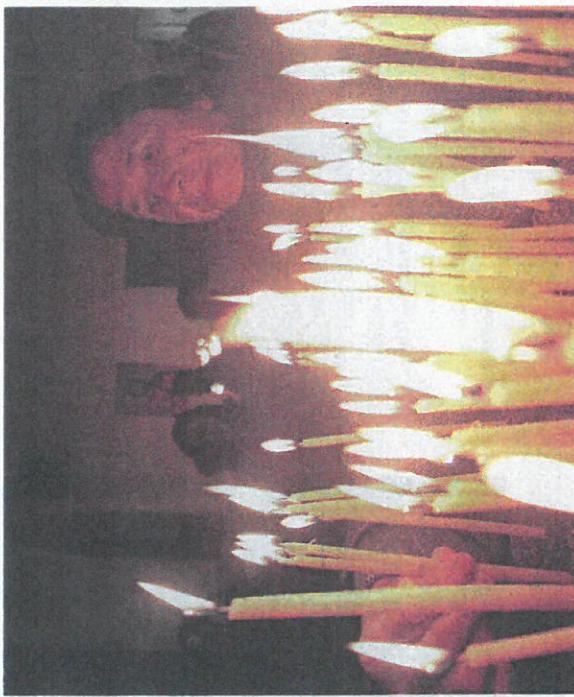
land i Afrika og Asia. Situasjonen er svært alvorlig, sier hun og presiserer at det ikke bare er kristne, men også andre religiøse minoriteter som rammes.

– Der kristne forfolges, skjer det sammen gierne med andre grupper.

Ønsker tettet samarbeid for forfulgte

KIRKEHISTORISK: Helle bredden av internasjonal kristenhets var nylig samlet i Tirana i Albania for å lytte til, be for og vise solidaritet med kristne som diskrimineres og forfølges for sin tro. - Det er første gang i den moderne kirkehistorien at man har fått til en så bred samling, sier Berit Hagen Agøy.

Foto Mikael Stjernberg, Sveriges kristna råd

ULIKE STRATEGIER: - Norsk misjon i Øst sto på barrikadene og slo på alarmklokken. Mellomkirkelig rád valgte dialog og stille diplomati, sier Bjørn Wegge.

Foto: ARBEN CELI

Steile fronter om forfulgte kristne

VENIGE: Ble kristne forfulgt i det kommunistiske Sovjetunionen? I dag vil de fleste svare et entydig ja på spørsmålet. På 1980-tallet var meningene delte. Særlig var frontene steile mellom organisasjonen Misjon bak Jerntrappet (forkløperen til Norsk misjon i Øst/Stefanusliansen) og Mellomkirkeråd.

- Misjon bak Jerntrappet hadde god kontakt med dissidenter i Østbloklandene som fortalte om forfulgelse. Mellomkirkeråd var på sin side med i den internasjonale, økumeniske bevegelsen og kom i kontakt med kirkelederne som var agenter for regimene og skjønnmalte situasjonen, forteller Tormod Engelsviken, professor emeritus i misjonsvitenskap ved MF.

- Senere har imidlertid både Mellomkirkeråd og Kirkenes verdensråd innrømt at kristne ble forfulgt i de kommunistiske landene, presiserer Engelsviken, som selv var styrelser i Mellomkirkeråd i en fireårsperiode fra 1999.

GRANSKING

- I min tid opplevde jeg ikke at det var noen særlig spenning mellom Norsk misjon i Øst og Mellomkirkeråd, men rådet tok heller ikke opp spørsmålet om forfulgte kristne i særlig grad.

- Det som var gjenstand for en del spørsmål og kommentarer da jeg ble valgt til leder, var om Mellomkirkeråd ville granske den holdning det hadde hatt under den kalde krigen og eventuelt komme med en beklagelse. Det var imidlertid enighet i rådet om at slik granskning burde foretas av en uavhengig instans.

Han har selv, etter han gikk av som leder, vært oppatt av en undersøkelse av forholdet mellom de økumeniske organisasjonene og spesielt kommunistregimet og kirken i Ungarn.

At Berit Hagen Agøy, generalsekretær i Mellomkirkeråd, nå inviterer du at Berit Hagen Agøy nå inviterer til urivet norsk samarbeid for forfulgte kristne etter møtet i Alabani?

- At Mellomkirkeråd nå inviterer til samarbeid for forfulgte kristne, må vel bety at man også innenfor Den norske kirke ønsker en plass og posisjon for å bidra med en sterke stemme innenfor de kompetansemiljøer som arbeider med disse utfordringene. Hvis Mellomkirkeråd rád vil være med her, er det svært gledeleg, sier Wegge.

Kari Fure

ULIKE POSISJONER

Bjørn Wegge visste at det hadde vært et vanskelig forhold mellom hans egen organisasjon og Mellomkirkeråd da han begynte som generalsekretær i Norsk misjon i Øst i 2002.

- I de årene jeg var leder klarte vi å få en god dialog med Mellomkirkeråd fra dag én. Organisasjonen har i dag et tett samarbeid med alle nivåer i Den norske kirke.

- Har du twilt på Mellomkirkeråds engasjement når det gjelder forfulgte kristne?

- Nei, svarer Wegge, men legger til at han gerne skulle sett at det var mer preget av langsiktig strategi.

- Norsk misjon i Øst og Mellomkirkeråd inntok ulike posisjoner. Mens vår rolle var å stå på barrikadene og slå på alarmklokken, valgte Mellomkirkeråd dialog og stille diplomati.

GNISNINGER

Wegge mener de to aktørene hadde forståelse for at de hadde ulike roller, selv om det kunne oppstå gnisninger om språkbruk og virkemidler.

- Det gjaldt særlig i måten man omtalte kristne i Midtøsten og brukte av minoritetsbegrepet. Mellomkirkeråd råd mente, og mener vel forsatt, at man ikke skulle kalte de kristne for minoriteter, fordi man slik plasserte dem i en offerrolle, mens vi sto fast på at de ofte faktisk var både etniske og språklige minoriteter.

- Hyordan opplever du at Berit Hagen Agøy nå inviterer til urivet norsk samarbeid for forfulgte kristne etter møtet i Alabani?

- At Mellomkirkeråd nå inviterer til samarbeid for forfulgte kristne, må vel bety at man også innenfor Den norske kirke ønsker en plass og posisjon for å bidra med en sterke stemme innenfor de kompetansemiljøer som arbeider med disse utfordringene. Hvis Mellomkirkeråd rád vil være med her, er det svært gledeleg, sier Wegge.

Kari Fure

I møte med mennesker som står fast og betaler prisene med frimodighet, kan man føle seg litt dvask her hjemme

Berit Hagen Agøy

KRISTNE FLYKTNINGER

Berit Hagen Agøy merket seg vide reat kirkeleder fra Midtosten var kritiske til aktører som mener at man bør prioritere kristne flyktninger.

- Den slags reagerte de kraftig på. De mener at alle flyktninger bør behandles likt. Positiv forskjellsbehandling av kristne gjør situasjonen vanskeligere for dem i hjemlandene. Dessuten bidrar det til å tömme kirkenes dører.

Slutt dokumentet retter en sterk oppfordring til kristne i den vestlige

densråd er oppmuntrende toner i etters avslørig tema.

- Vi merker også at det er storre åpning for samarbeid med pave Frans. Hans sterke fokus på å vere enkirke for de fattige, smitter ned over i rekken.

PINSEVENNER OG KATOLIKKER

Hagen Agøy mener at det gode, internasjonale kirkelige samarbeidsklimaet som hun opplevde i Tirana, er et resultat av bredt økumenisk samarbeid de siste seksårene.

- At pinsevennen for eksempel vil samarbeide tettet med Den katolske kirke og Kirkenes ver-

ge verden om å bry seg, både gjennom forbønn og å tale de forfulgte sak, og gjennom konkret humanitær hjelp, slik at folk kan få hjelp til å bli værende.

REISER SEG

Å legge kirketoppmøtet til Albania, verdens første fullständig ateistiske stat, var en symboltakking. For Hagen Agøy var det av motets høydepunkter å besøke den gjenoppbygde ortodokse katedralen i Tirana.

- 25 år etter regimeskifte er mange kirker bygget opp igjen. Vi fikk også hørt sterke historier om mennesker som hadde bevart troen og til og med blitt kristne under kommunisttiden. Katedralen i Tirana ble et synlig tegn på at kirken ikke lar seg knekke, men reiser seg på nytt, sier hun, og innrømmer at hun gjorde seg noen tanker om hvor mye vi ville fått i Norge, hvis vi hadde blitt utsatt for det samme.

- I møte med mennesker som står fast og betaler prisene med frimodighet, kan man føle seg litt dvask her hjemme

Berit Hagen Agøy

- Martyriet har fulgt kirken fra den første tid. Som kristne skal vi likevel kunne gjøre motstand mot de som forfølger oss. Man skal aldri akseptere å bli krenket. Vi må også unngå å romantisere og gjøre forfulgelse til et tegn på at man er rette kristne.

KRISTNE FLYKTNINGER

Berit Hagen Agøy merket seg vide

reat kirkeleder fra Midtosten var

kritiske til aktører som mener at man bør prioritere kristne flyktninger.

Kari Fure